

Alkotmánybíróság részére
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján!
1255 Budapest, Pf. 117.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 11/820-0/2018	
Érkezett: 2018 MÁJ 09.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 7 db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

(szekhely)

képviseli: cégvezető, lakóhely: cégjegyzékszáma: TT
továbbiakban: Indítványozó – az 1. szám alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselő, dr. Szabó-Nagy Péter ügyvéd

fax: útján – az

Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése és másodlagosan 27.§ alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdései alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. (Abtv. 26. § (1) bekezdése)

Az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdései sértik az alaptörvény alábbi rendelkezéseit:

- Alaptörvény M) cikk (1) és (2) bekezdéseit,
- Alaptörvény I cikk (3) bekezdését,
- Alaptörvény XII cikk (1) és (2) bekezdéseit
- Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését
- Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését
- 2007. évi CLXVIII. törvénnyel a magyar jogrendszer részévé tett, az Európai Unió Alapjogi Chartája előírásai, így különösen a 15. cikk (1) bekezdését, a 31. cikk (1) bekezdését és 47. cikkét
- 1993. évi XXXI. törvénnyel a magyar jogrendszer részévé tett, „Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről” szóló Egyezményben / törvényben (továbbiakban Egyezmény vagy EJE) és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyveibe foglalt kötelezettségeket, így különösen az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdését és 13. cikkét
- 2005. évi CLXIV törvény 6/F. § (2) bekezdés a) pontját
- 2010. évi CXXX. törvény 3. §, 4. §, az 5. § (1) és (3) bekezdését, valamint 18. § (1) bekezdését.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdéseinek alkalmazásán alapuló jogerős bírósági döntés, vagyis a Kúria 2018. március hó 6. napján kelt, Kfv.III.37.192/2017/7. számú jogerős ítélete, (2. számú melléklet) és annak alapját képező a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 2016. november 25. napján, 7.K.32.052/2016/9. számon meghozott ítélete (3. számú melléklet) alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg a jogerős döntést. (Abtv. 27. §)

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdéseinek alkalmazásán alapuló, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal MKEH-KEH-IFO/01214-006/2016. számú, 2016. április hó 22. napján kelt határozatának (4. számú melléklet) alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt.

A 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos, kifogásolt 5. § (4) és (5) bekezdéseit a 140/2015. (VI. 9.) Kormányrendelet vezette be. A 140/2015. (VI. 9.) Kormányrendelet önmaga határozza meg, hogy annak jogalapját a 2005. évi CLXIV. törvény biztosítja. Mint arra később részletesen rámutatunk a hivatkozott törvényi szabályozás a kifogásolt rendelkezések megalkotására nem hatalmazta fel a jogalkotót, mint erre a Kúria később hivatkozott ítélete is rámutat. Fontos annak előzetes kiemelése, hogy a megsemmisíteni kért ítéletek és határozat kizárólagos jogalapját, sem az Indítványozó, sem a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal, sem az eljáró bíróságok által nem vitatottan az itt hivatkozott 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos, kifogásolt 5. § (4) és (5) bekezdései biztosították.

Az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdéseit alkalmazó, a Kúria 2018. március hó 6. napján kelt, Kfv.III.37.192/2017/7. számú ítélete és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 2016. november 25. napján, 7.K.32.052/2016/9. számon meghozott ítélete és a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal MKEH-KEH-IFO/01214-006/2016. számú határozata sértik az alaptörvény alábbi rendelkezéseit:

- Alaptörvény M) cikk (1) és (2) bekezdéseit,
- Alaptörvény I cikk (3) bekezdését,
- Alaptörvény XII cikk (1) és (2) bekezdéseit
- Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését
- Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését
- 2007. évi CLXVIII. törvénnyel a magyar jogrendszer részévé tett, az Európai Unió Alapjogi Chartája előírásai, így különösen a 15. cikk (1) bekezdését, a 31. cikk (1) bekezdését és 47. cikkét
- 1993. évi XXXI. törvénnyel a magyar jogrendszer részévé tett, „Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről” szóló Egyezményben / törvényben (továbbiakban Egyezmény vagy EJEE) és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyveibe foglalt kötelezettségeket, így különösen az Egyezmény 6. Cikk (1) bekezdését és 13. cikkét
- 2005. évi CLXIV törvény 6/F. § (2) bekezdés a) pontját
- 2010. évi CXXX. törvény 3. §, 4. §, az 5. § (1) és (3) bekezdését, valamint 18. § (1) bekezdését.

A kérelem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések megnevezése

Indítványozó az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdései megsemmisítését kéri, amelyek szerint:

„(4) A tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget.

(5) Az utazási vállalkozó köteles a tevékenységért felelős személyt oly módon foglalkoztatni, hogy hetente legalább húsz órában a munkakörébe tartozó vagy a foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján meghatározott, az utazásszervezői, illetve utazásközvetítői tevékenységgel kapcsolatos feladatot lásson el.”

2. A megsemmisíteni kért bírói döntés megnevezése, rövid pertörténet

Indítványozó 2016. január hó 19. napján email útján értesítést kapott hatósági ellenőrzésről, melynek célja a megküldött adatlapon szolgáltatott adatok megadása, így elsődlegesen a „Tevékenységet felelős személy adatainak és szerződésének” bemutatása annak érdekében, hogy igazolja az utazásszervező és utazásközvetítő tevékenységéről szóló 213/196. (XII.23.) Kormányrendelet (továbbiakban rövidítve: R) 2015. szeptember 2-től hatályos 5.§ (4) és (5) bekezdésében foglaltak betartását, miszerint **az utazási vállalkozás köteles a tevékenységért felelős személyt oly módon foglalkoztatni, hogy hetente legalább húsz órában a munkakörébe tartozó vagy a foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján meghatározott, az utazásszervezői, illetve utazásközvetítői tevékenységgel kapcsolatos feladatot lásson el.**

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (továbbiakban rövidítve: Kertv.) 6/F § (2) bekezdés a) pontja értelmében *utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység csak akkor folytatható, ha a vállalkozás által munkavállalóként vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján foglalkoztatott legalább egy személy, az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység folytatásában személyesen közreműködő személy rendelkezik az utazásszervező és közvetítő tevékenységről szóló kormányrendeletben meghatározott képesítéssel és szakmai gyakorlattal, valamint nyelvismerettel.*

A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal 2016. március 10. napján kelt, és az Indítványozóhoz 2016. március 20. napján továbbított, az eljárás megindítását rögzítő végzése szerint az R 11. § (1) bekezdés a) és h) pontja értelmében **a Hivatal törli a nyilvántartásból azt az utazási vállalkozót, aki a tevékenység folytatásához szükséges, jogszabályban meghatározott feltételek valamelyikével nem rendelkezik, illetve, ha a hatósági ellenőrzést akadályozza.**

Az Indítványozó a hatósággal együttműködött és egyeztetést kezdeményezett. Indítványozó a személyes egyeztetést kérő levelében kiemelte, hogy;

„A [REDAKT] mint utazásszervező vállalkozás nevében tisztelettel kérném egy személyes találkozás lehetőségét, annak érdekében, hogy segítséget, tanácsot kaphassunk a vállalkozás egyedi tevékenységéből ugyan következő, de speciális helyzetéből adódó jogszabályi megfelelés megfelelő és lehetséges módjának megtalálásában.

Mint eddig, úgy a jövőben is szeretnénk mindenben megfelelni a hatályos jogszabályi előírásoknak, ugyanakkor egyedül nem találjuk a megoldást, a 213/1996 (XII.23.) Kormányrendelet módosítása kapcsán 2015. szeptember 2-től hatályos előírása terén.

Problémánkat telefonon előzetesen már felvettem [REDAKT] úrnak. A segítő tanácsot követő, reményeink szerinti megoldás most ismét kudarcra „ítéltetett”, mert a szakmai felelős munkatársi kötelezettséget a tevékenységünk kezdetétől ellátó személy, saját utazásszervező tevékenységet is végez, így a vele kötött Megbízási szerződésmódosításunk nem tud hatályba lépni, mert, nyilatkoznia kellene, hogy csak egy helyen látja el ezt a tevékenységet. Nyilván nem várhatjuk el tőle, hogy a saját vállalkozását adja fel, így azonban nekünk kellene más megoldást találnunk.”

Indítványozó a 2016. március hó 10. napján kelt végzés kézhezvételét követően telefonon ismét megkereste a hatóságot, ahol szóban azt a tájékoztatást kapta, hogy nem találtak Indítványozó számára kedvező, jogszerű megoldást. Indítványozó ezt követően, 2016. április 5-én részletes jogi kifejtést küldött, bemutatva, hogy az eljárás jogsértő jogszabályi helyeken alapszik, így annak alapján jogszerű elmarasztaló határozat nem hozható.

A többszöri, végül már vezetői szinten megvalósított személyes és telefonos egyeztetés ellenére a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal az MKEH-KEH-IFO/01214-006/2016. számú határozatában törölte Indítványozót az utazásszervező és –közvetítő tevékenységet folytató

vállalkozásokról vezetett hatósági nyilvántartásból. A határozat egyik legsúlyosabb következménye, hogy Indítványozó újabb utazásokat nem szervezhet, és nem bonyolíthat le.

Indítványozó a fenti határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetet (5. számú melléklet) terjesztett elő a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, amely bíróság a jelen eljárásban is támadott 7.K.32.052/2016/9. számú ítéletével a kereseti kérelmet elutasította.

A Kúria Kfv.III.37.192/2017/7. számú ítélete Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 2016. november 25. napján, 7.K.32.052/2016/9. számon meghozott ítéletét hatályában fenntartotta.

Fentiekre figyelemmel Indítványozó a *Kúria* 2018. március hó 6. napján kelt, Kfv.III.37.192/2017/7. számú jogerős ítéletének megsemmisítését is kéri, mivel az helybenhagyta az álláspontunk szerint tartalmában nyilvánvalóan alaptörvényt sértő *Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* által 2016. november 25. napján, 7.K.32.052/2016/9. számon meghozott ítéletét. A döntéssel, az eljáró bíróság elutasította az indítványozó által a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.), mint alperes ellen előterjesztett keresetet, amelyben indítványozó a jelen indítványban megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezéseken alapuló, és jelen eljárásban is támadott MKEH-KEH-IFO/01214-006/2016. számú határozat bírósági felülvizsgálatát kérte.

A panasz befogadhatóságának kiemelése

A bírósági döntés 3. oldalának hatodik és hetedik bekezdése világosan tartalmazza, hogy az elutasító döntés meghozatalakor az eljáró bíróság alkalmazta az *utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdéseit*, ekként a jelen panasz befogadhatóságára vonatkozó azon feltétel is teljesült, miszerint a bírósági eljárásban az érintett jogszabályi rendelkezés alkalmazásra sor került.

A Kúria, a döntése meghozatalakor alkalmazta az *utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5. § (4) és (5) bekezdéseit*, (30., 34., 37., 38. bekezdései) ekként a jelen panasz befogadhatóságára vonatkozó azon feltétel is teljesült, miszerint a bírósági eljárásban az érintett jogszabályi rendelkezés alkalmazásra sor került.

3. A határidő-számításhoz szükséges adatok közlése

Az **Abtv. 30. § (1) bekezdése** szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.

A Kúria 2018. március hó 6. napján kelt, Kfv.III.37.192/2017/7. számú ítéletét jogi képviselőm részére papír alapon, postai úton 2018. április hó 11. napján kézbesítették.

Figyelemmel arra, hogy a határozat közlésére jogi képviselőm részére, postai kézbesítés útján került sor 2018. április hó 11. napján, a hatvan napos határidő lejáratára 2018. június hó 10. napja.

4. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése

Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

M) cikk

(1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a *vállalkozás szabadságán* alapszik.

(2) Magyarország biztosítja a *tisztességes gazdasági versenyt* feltételeit. Magyarország fellép az erőfölénnyel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.

I. cikk

(3) Az **alapvető jogokra és kötelezettségekre** vonatkozó szabályokat **törvény állapítja meg**. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy **valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.**

XII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a **munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz**. Képességeinek és lehetőségeinek megfelelő munkavégzéssel mindenki köteles hozzájárulni a közösség gyarapodásához.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy **minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.**

B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

C) cikk

(1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik

Nemzetközi szerződésen alapuló, ugyanakkor a magyar jogrendszerbe törvénnyel beillesztett rendelkezések:

Tekintettel arra, hogy Indítványozó a 2011. évi CLI törvény 10. fejezetében körülírt, a nemzetközi szerződésbe ütközésének Alkotmánybíróság általi felülvizsgálatát közvetlenül nem kérheti (Abtv. 32. § (2) bekezdése szerinti felsorolásban nem szerepel), ezért Indítványozó az Abtv. 32. § (1) bekezdésére hivatkozva kezdeményezi a Tisztelt Alkotmánybíróságnál, hogy a jelen beadványban figyelemfelhívásként hivatkozott „nemzetközi szerződésbe ütközést” **hivatalból észlelje**, és saját döntése alapján azt vizsgálja meg.

Indítványozó kezdeményezésének különös indokát adja, hogy a hivatkozott kormányrendelet által okozott jogsérelem az **Alaptörvény számos más pontjába is ütközik**, hatására igazoltan több száz korábban jogkövető vállalkozásnak kellett bejezni az addigi tevékenységét, miközben a kormányrendelet mások számára indokolatlan gazdasági terhet jelent ma is úgy, hogy annak szakmai indokát semmivel nem lehet magyarázni.

Indítványozó felvetésének megalapozottságát tovább erősíti, hogy a hivatkozott nemzetközi szerződéseket az Országgyűlés a 2007. évi CLXVIII. törvénnyel (Lisszaboni szerződés kihirdetése), valamint az 1993. évi XXI. törvénnyel a magyar jogrendszer részévé tette, így „az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-tól hatályos 5. § (4) és (5) bekezdései” egyben sértik a 2007. évi CLXVIII. törvény valamint az 1993. évi XXXI. törvény azonos előírásait is.

Európai Unió Alapjogi Chartája

15.cikk

(1) Mindenkinek joga van a munkavállaláshoz és szabadon választott vagy elfogadott foglalkozás gyakorlásához.

31. cikk

(1) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

47.cikk

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

1993. évi XXXI. törvénnyel a magyar jogrendszer részévé tett, „**Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről**”

6. cikk

1. Mindenki joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.

13. cikk

Bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.

Indítványozó álláspontja szerint, a Tisztelt Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség és a magyar jogrendszerbe törvényi szabályozással beillesztett, nemzetközi szerződésen alapuló, így a nemzetközi és a hazai törvényi szabályozásba is ütközés vizsgálata során az alapvető emberi és polgári jogok, alkotmányos értékek legfőbb őrzője, és mint ilyen **biztosítani is köteles az alapvető jogok és alapjogok érvényesülését.**

Ebből levezethetően az alkotmányjogi panasz indítványok vizsgálata során elsődlegesen a jog, az igazságosság érvényesülését kell biztosítani, és az eljárási törvényeknek való megfelelés - nem vitatva annak fontosságát és az Indítványozó mindent megtesz annak érdekében, hogy a beadvány e körben is teljes legyen - az elsődleges érdeket nem írhatja felül.

Indítványozó ezen álláspontjának részletes kifejtését éppen az indokolja, hogy az Indítványozó érzi annak kiemelt felelősségét, hogy az Indítvánnyal érintett, álláspontunk szerint az Alaptörvénynek, nemzetközi szerződéseinknek és **az alapvető jogi normáknak sem megfelelő jogalkotás, és alapvető jogokat korlátozó kormányrendeleti rendelkezés ebben a formában ne maradhasson hatályban.**

Tisztelettel kérjük továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróság segítségét abban a tekintetben is, hogy a vizsgálata során az általa is jól láthatóan fennálló alaptörvény-ellenesség, és/vagy nemzetközi szerződésbe ütközés kimondása ne maradhasson el annak okán, hogy az Indítványozó esetleg tévesen vagy nem teljes körben jelölte meg az általa irányadónak gondolt alaptörvényi rendelkezést.

5. A közvetlen érintettség kifejtése

Az *Abtv. 26. § (1) bekezdése* alapján indult alkotmányjogi panasz eljárásokban egyedi ügyben hozott bírósági döntést támadhat az Indítványozó. Ezen eljárásban az érintettség vizsgálata a befogadás során alapvetően arra szorítkozik, hogy az Indítványozó az általa támadott bírói döntésben félként szerepel-e vagy sem. A Kúria 2018. március hó 6. napján kelt, Kfv.III.37.192/2017/7. számú ítélete és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.32.052/2016/9. számú ítélete egyértelműen félként rögzíti az Indítványozót. A rendelkezésben szövegszerűen is megjelenik, hogy az alkotmányjogi panaszt nemcsak természetes személy, hanem az egyedi bírói döntés által érintett szervezet is kezdeményezheti, így az indítványozó érintettsége ezáltal megállapítható.

Az Indítványozót a hatóság a törvényből nem levezethető, Alaptörvény-ellenes és nemzetközi szerződésbe ütköző kormányrendeletre hivatkozással törölte az utazásszervező és – közvetítő tevékenységet folytató vállalkozásokról vezetett hatósági nyilvántartásból. Indítványozó így újabb utazásokat nem szervezhet, és nem bonyolíthat le, mely sérti az Indítványozó Alaptörvényben és nemzetközi szerződésekben rögzített jogait, és egyben igazolja közvetlen érintettségét mind a jogszabályi rendelkezés Abtv. 26.§ (1) bekezdése és Abtv. 32.§ (1) bekezdése, mind a bírósági és hatósági döntés Abtv. 27.§-a szerinti vizsgálata és ezzel kapcsolatos alkotmánybírói eljárás kapcsán.

Az indítvány kivételes jelentőségére történő figyelemfelhívás

Jelen indítvány benyújtását kivételes eljárási feltételek fennállta is megalapozza! A hatósági, majd a bírósági eljárás során figyelembe vett – álláspontunk szerint az Alaptörvénybe és nemzetközi szerződésbe is ütköző voltában igazolt – kormányrendelet alkalmazása okán több mint száz vállalkozás működési jogosultságát törölték, melynek tényét az eljáró hatóság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon folytatott eljárásban maga is elismerte!

A ma is fennálló, álláspontunk szerint súlyosan jogsértő állapot fenntartása okán ma vállalkozások sokasága nem jöhet létre és/vagy nem folytathatja korábbi jogkövető tevékenységét, köztük Indítványozó sem végezheti korábban jogszerűen végzett, hatályos törvényeknek mindenben megfelelő tevékenységét.

Álláspontunk szerint különös figyelmet és hatását tekintve a jövőre is kiható volta miatt mérlegelést, intézkedést érdemel az a tény is, hogy a kifogásolt kormányrendelet több ezer kiemelt szaktudással rendelkező munkavállaló tevékenységét indokolatlanul és jelentős mértékben korlátozásra, és ezzel szoros összefüggésben kiemelkedő nagyságú társadalmi-, jogbiztonsági- és gazdasági kárt okozott már eddig is, és okoz ma is.

A munkavállaláshoz, a munkához és a vállalkozáshoz fűződő jogokat, továbbá a jogállamiságot és jogbiztonságot különösen sérti, annak az álláspontunk szerint első olvasatban is felismerhető jogsérelemnek a ténye, amely minden indoklást mellőzve mondja ki, hogy „A tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget.”. Indítványozó az egyfokú eljárásban azonnal jogerőssé váló ítélet meghozatalára jogosult Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt indított eljárásban kivételes részletezettséggel bemutatatta a szabályozás ésszerűtlen, példanélküli, szakszerűtlen és alapjogokba ütköző voltát.

Az eljáró bíróság – a határozatot hozó közigazgatási szervhez hasonlóan - azonban nem csupán nem észlelte a saját szakterületének alapjogait sértő joghelyzet fennállását, hanem a határozatában, majd a bíróság az ítéletében azt figyelmen kívül hagyta az erre rámutató Indítványozói érvelés ellenére oly módon, hogy arra ki sem tért, valamint az előadottak elvetését, figyelmen kívül hagyását nem is indokolta.

Indítványozó a kormányrendelet alapján a tevékenységének folytatásától eltiltásra került, ennek indokait pedig nem ismerheti meg. Annak indoklása, hogy Indítványozó milyen indokkal és céllal nem végezheti a törvény előírásainak mindenben megfelelő vállalkozási tevékenységét sem a jogszabályokból, sem a jogalkotói indoklásból, sem pedig a hatósággal folytatott egyeztetésből vagy pedig a bírósági eljárás során nem derült ki, **és az ítélet szintén semmilyen indokot nem fogalmaz meg a nyílt jogvesztés kapcsán.**

A jelen beadványban is megjelölt, az Alaptörvényben biztosított jogok (itt a foglalkozás szabad megválasztásához és a vállalkozáshoz fűződő jog, valamint az arányosság elvárása) **csak valamely alkotmányos érték védelme érdekében és csak a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával lenne korlátozható, és azt a jogalkotónak indokolnia kell.**

Mint arra maga az alkotmánybíróság is számos határozatában rámutatott, az indoklási kötelezettség azért elválaszthatatlan feltétele az Alaptörvénnyel való összeegyeztethetőségnek, mert a korlátozás indoklás nélküli közzététele esetén a korlátozás okszerű és szükségszerű volta az Alaptörvény elvárásai oldaláról egyszerűen nem vizsgálható. **Megfordítva, minden olyan alapjogot érintő korlátozás, amely nem tartalmazza a korlátozás indoklását, ezen okból is összeegyeztethetetlen az Alaptörvénnyel.**

A 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5§ (4) és (5) hivatkozott bekezdései azonban semmilyen indokot nem tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy a jogalkotó mivel indokolja azt, **hogy a tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget.**

A 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5§ (4) és (5) hivatkozott bekezdései semmilyen indokot nem tartalmaznak arra vonatkozóan sem, hogy a vállalkozás kiterjedtségétől, azaz méretétől, az utaztatott személyek számától, a szervezett utazások számosságától függetlenül egységesen miért éppen heti húsz óra időkeretben kell a tevékenységért felelős személyt foglalkoztatni. Indítványozó a bírósági **keresetében nyilvános cégb adatokból mutatott rá arra, hogy a legkisebb és a legnagyobb utazásszervezési tevékenységet végző vállalkozások esetében, az e tevékenységből származó árbevétele közötti különbség több mint ezerszeres (!).**

Minimum indoklást követelne meg a jogalkotó azon következtetése, hogy az a heti húszórás időkeret, ami álláspontja szerint minimálisan szükséges több száz utazásszervező mikro vállalkozás esetében, az egyben elégséges az ezerszeres vállalkozói teljesítményt végző társaságok esetében. A jogszabályban rögzített jogfelfogás szakszerűsége, ésszerűsége valamely tevékenységi körben szinte biztosan megalapozatlan, melyre az indítványozó bírósági keresetében részletesen rámutatott, és melyet az ítélező bíróság indoklás nélkül figyelmen kívül hagyott!

A kormányrendelet példanélküli módon még azt is kötelezővé teszi, hogy a foglalkoztatást úgy kell meghatározni az utazásszervező vállalkozásnak, hogy ebben az időkeretben kizárólag és ellenőrizhető módon az érintett munkavállalónak e tevékenységgel kell foglalkoznia.

6. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

6.1. Alaptörvény M cikk (1) és (2) bekezdése:

- (1) Magyarország gazdasága az értékkeremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.*
- (2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit.*

Az Alaptörvény tehát az alkotmányos jogok szintjére emelte (korábban is az Alkotmányban rögzített jog volt) a vállalkozás szabadságát.

Indokolatlan és az Alaptörvénnyel összeegyeztethetetlen az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 5. § (4) bekezdés azon kikötése, hogy *„a tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget.”.*

Meggyőződésünk szerint szakmailag is érthetetlen és magyarázhatatlan, hogy ugyanazon elvárást, az ezzel járó személyi feltételeket és költségvonzat viselését fogalmazza meg a Kormányrendelet egy 10-20 millió forintos árbevételre szert tevő vállalkozással szemben, mint az utazási vállalkozások élén álló [REDACTED] stb. évi egyenkénti tízmilliárd forint feletti, azaz ezerszeres árbevétellel, így ezerszeres piaci aktivitással rendelkező vállalkozásoknál. A jogalkotónak (Itt: Kormány) nem lehet jogszerű szándéka, hogy a piaci versenyt-, a gazdaságosságot kizáró, ésszerűtlen és szakszerűtlen szabályozással a versenypiacról kizárjon több száz hazai kisvállalkozást, illetve akadályozza azok létrejöttét (Alaptörvény M) cikk (1) és (2) bekezdései).

Az indokolhatatlan párhuzamosság itt sem csak az ellehetetlenülést okozó költségvonzatot jelenti (ez csupán következmény), hanem minimum magyarázatot igényelne, hogy egy ezerszeres utaslétszámmal rendelkező vállalkozás esetében miként elégséges az egy fő alkalmazása heti húsz órában a jelentkező feladat minőségbiztosítását garantáló ellátásához. Megfordítva a kérdést, ha az évi ezer utat szervező vállalkozások esetében is megfelelő garancia a heti húsz órában foglalkoztatott tevékenységért felelős vezető alkalmazása, akkor mivel indokolható, hogy az ezerszer kisebb utaslétszámmal és utazási gyakorisággal rendelkező vállalkozásoknál is szükség van erre az időkeretre!

Határozott jogi véleményünk, hogy az előírás e szabályozása jogszerűen nem indokolható, szakszerűtlen és az indokolhatatlansága okán jogsértő is.

A 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5§ (4) és (5) bekezdései igazoltan sértik Magyarország Alaptörvényének (2011. április 25.) Alapvetése (M cikke) (1) és (2) bekezdéseiben foglalt a munka és a vállalkozás szabadságának, valamint a tisztességes gazdasági versenynek az Alaptörvény által elvárt feltételeit.

Az Alaptörvény Alapvetésének (M cikke) (2) kimondja, hogy *„Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit.”* Az előírás azon kikötése, hogy aki a kormányrendeletben foglaltaknak, így a Kormányrendelet által a kisebb árbevétellel rendelkező utazásszervezést végző vállalkozások által vállalkozásnak maradéktalanul nem tud megfelelni, elveszíti az utazásszervezési vállalkozás besorolását, ami mások mellett az adózási előírások eltérő volta miatt olyan gazdasági hátrányt okoz, amely összeegyeztethetetlen az Alaptörvény itt idézet, a tisztességes gazdasági verseny alkotmányos követelményével.

A jogsérelem annak kiemelkedően szakszerűtlen volta miatt is fennáll, szakszerűtlensége közvetlen okozója a jogszerűtlenségének.

Az Indítványozó társaságnál, az utazásszervezési tevékenységgel összefüggésben jelentkező árbevétel (amely a jogszabályi előírás nélkül számítottan nyereséges tevékenység) kizárja a Kormányrendeletnek való megfelelést. A 9 960 000 forintos árbevétellel szemben egy heti húsz órában foglalkoztatott, speciális szaktudással rendelkező, a szaktudását más vállalkozásban, a jogszabályi tilalom miatt már nem hasznosítható személy munkabérével és járulékaival, az árbevételre vetített átlagos szakmai fedezettel szemben nem érvényesíthető, nem finanszírozható.

A fentiek okán a kormányrendeletben meghatározott követelmények gyakorlatilag kizárják a működésből az alacsony árbevétellel rendelkező kis- és középvállalkozásként működő piaci

szereplőket, valamint azokat, amelyek az utazásszervezést egyéb gazdasági tevékenységük kiegészítéseként végzik, ezáltal abból jelentős árbevételre nem tesznek szert. **Ezen a piacon ez kiemelten hátrányos megkülönböztetés.**

Indítványozóként előadom továbbá, hogy a jogszabályi előírásnak nem csupán a költségvonzata jelent Indítványozónak kigazdálkodhatatlan kötelezettséget. Az Indítványozó – és ez igaz, az e területen tevékenykedő valamennyi kis- és középvállalkozásra is – abban az esetben, ha a jogszabály szerint legalább heti húsz órában foglalkoztat a jogszabályban előírt munkavállalót, a jogszabályban előírt módon a munkavállalót évi 10-20 utazási gyakoriság alatt feladattal nem képes ellátni. A kormányrendelt ugyanis új követelményként azt is kimondja, hogy a „tevékenységért felelős személy” kizárólag az utazásszervezéssel kapcsolatos, a „tevékenységért felelős személy” tevékenységi körébe tartozó feladatot láthat el.

A kifogásolt kormányrendelet, példánélküli módon e körben is egyértelműen fogalmaz: „... a tevékenységért felelős személyt oly módon foglalkoztatni, hogy hetente legalább húsz órában a munkakörébe tartozó vagy a foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján meghatározott, az utazásszervezői, illetve utazásközvetítői tevékenységgel kapcsolatos feladatot lásson el.”

Indítványozó álláspontom szerint tényként belátható, hogy az évi egy vagy néhány utazás – 2015-ben egy egyhetes portugáliai utazás húsz főnek – egyszerűen nem jár annyi, a jogszabályban elvárt feladattal, hogy egy éven át, heti húsz órában a megbízott kizárólag ezzel az utazással foglalkozzon. Így a jogszabály az évente néhány (akár 10-15) utazást szervező vállalkozások mindegyike (ilyen lehet a speciális területek konferenciáit szervező vállalkozás, oktatók, edzők általi, a gyakorlati képzést segítő utakat szervezők vállalkozások, stb.) számára „lehetetlen” jogszabályi feltételt szab, és teszi ezt az indoklási kötelezettségének figyelmen kívül hagyása mellett! Az indoklási kötelezettség elmaradása nem véletlen, mivel nem létezik olyan védelmet érdemlő alkotmányos érdek, amely csak ily módon kaphat elsőbbséget.

A tevékenységért felelős személy meghatározott feladattal történő ellátása annál is inkább indokolatlan és szakmaiatlan előírás, mert az ellenőrző hatóságnak nyilvánvalóan nincs is lehetősége az előírás betartását ellenőrizni, míg az ellenőrzött vállalkozás sem lehet olyan helyzetben, hogy a hatósági előírás szerinti működését az ellenőrzés során kétséget kizáróan igazolja. **Egy eleve ellenőrizhetetlen előírás jogszabályi rögzítése szintén nem támaszkodhat sem törvényi, sem Alaptörvényben rögzített alapokra, és sérti a jogbiztonságot.**

Álláspontom szerint okkal állítható, hogy a magyar kis- és középvállalkozói szektorban, egy évi tíz- harmincmillió forintos árbevétel, különösen, ha az a vállalkozói tevékenység egy elkülönített ága, amelynek gyakorlása azonban kihat a tevékenység egészének folytatására nem elhanyagolható, **a vállalkozás tevékenységének léte, társadalmi hasznossága tehát indokolt, így folytatása csak törvénnyel és megfelelő indokolás mellett korlátozható.**

Az alkotmányosság próbáját is kiállt számos jogszabály ismeri és használja azt a szakszerűségi elvet, hogy a szabályozás során figyelemmel van a tevékenység, a vállalkozási aktivitás nagyságára. Így az egyszemélyes családi keretek között végzett kisvállalkozások esetében egyszerűsített beszámoló készítését írja elő a jogalkotó. A Kis- és középvállalkozások esetében a beszámoló készítésekor nincsen könyvvizsgálói ellenjegyzési kötelezettség, sőt a Kisadózó Vállalkozások Tételes Adója (kata) szabályozás a közterhek elszámolásának is egy olyan végletesen leegyszerűsített változatát írja elő a közterhek beszedése terén, amely az érintett vállalkozások számára szükségtelenné teszi a számviteli szakemberek alkalmazását, valamint az elszámolásra fordított időigényt is minimalizálja.

Ez az adózási forma azonnal elveszítené létjogosultságát, és többszázezer vállalkozást fosztana meg a működés fenntarthatóságában, ha egy Kormányrendelet előírná, hogy az évi átlagos 4-10

millió forintos árbevételükkel szemben a számviteli fegyelem és a közterhek beszedésének hatékonysága és minőségbiztosítása érdekében a Kata körbe tartozó vállalkozások kötelesek legyenek foglalkoztatni és e körben heti húsz óra időkeretben feladattal ellátni, **a számviteli nyilvántartások elkészítésével és az előírások betartásával kapcsolatos feladatokat végző a tevékenységért felelős vezetőt.** A Kata vállalkozói körbe tartozók esetében e feladatok ellátása havi 1-2 órás időigénnyel járnak, így hasonlóan a társaságunkkal szembeni előírásokhoz egyszerűen nincs az előírt időkerethez tartozó feladatmennyiség, míg az ilyen nagyságrendű foglalkoztatás költségigénye jelentősen és indokolatlanul meghaladja a tevékenység végzők, egyébként nyereséges vállalkozások teherviselő képességét.

Az Alaptörvény M) cikk (1) és (2) bekezdéseinek sérelmével összefüggő további indoklást tartalmaz az indoklás 6.4. pontjában, az Alaptörvény egészére kiható, az „Alapvetésben” megfogalmazott egyik legfontosabb elv, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérülése. Részletesen rá kívánunk mutatni ugyanis arra, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezések hatályban tartása nem „csupán” az alaptörvény egyes, itt az M) cikk (1) és (2) valamint a XII. cikk (1) és (2) bekezdésének sérülését okozzák, hanem azoknak a piacgazdaság versenyszférájában való bevezetése egy olyan precedens, amely az Alaptörvény lényegi elemeit is súlyosan veszélyezteti.

6.2. Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése

Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezete fogalmazza meg azt az általános jogelvet, hogy az Alaptörvényben is rögzített jogokat csak a feltétlenül szükséges mértékben, azaz arányosan és csak törvényben lehet meghatározni illetve korlátozni.

I. cikk ...

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. ...”

Az Alaptörvény tehát kizárólag törvénnyel engedi meg az alapvető jogok korlátozását. Igaz, hogy a törvény (Itt Kertv.) rendelkezhet úgy, hogy az egyes részletszabályait „átengedi” alsóbb szintű jogalkotás számára (Itt kormányrendelet), **de ennek kereteit és határait a törvénynek kell meghatároznia!** Ezt követően - a részletszabályozással - a törvényi kereteket az alsóbb szinten hozott jogalkotás nem lépheti át, és ki sem szélesítheti azt olyan jogi elemekkel, amelyről a törvény nem rendelkezik.

Ezt egyértelműen rögzíti a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 5.§ (3) bekezdése is, amikor kimondja, hogy „a szabályozás tárgykörébe tartozó alapvető jogintézmények, jogok és kötelezettségek alapvető szabályainak megállapítására, a jogszabály egészének végrehajtására, valamint olyan tárgykör szabályozására, amit a felhatalmazást adó jogszabály nem szabályoz, nem lehet felhatalmazást adni.”

A jogalkotásról szóló törvény 3. § kötelezően írja elő azt is, hogy „az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételtető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.”

A 4. § szerint *“ha egy tárgykört törvény szabályoz, törvényben kell rendezni az alapvető jogintézményeket és a szabályozási cél megvalósulásával összefüggő lényeges garanciákat”.*

Erre figyelemmel a jogalkotásról szóló törvénybe ütközik, hogy a Kormányrendelet olyan jogokat és kötelezettségeket, a tevékenység végzését ellehetetlenítő további korlátozásokat tartalmaz,

melyet a törvénynek kell szabályoznia, továbbá, hogy a törvényben adott felhatalmazást túllépve, a törvényt gyakorlatilag kiegészítve, alacsonyabb szintű jogszabályként új rendelkezéseket rögzít. Ez pedig alaptörvény-ellenességre vezet figyelemmel arra, hogy több alkotmányos rendelkezést is sért a jogi szabályozás a jelen beadványban kifejtettek szerint (különösen jogbiztonság, jogállamiság, közjogi érvénytelenség, kizárólag törvénnyel szabályozható tárgykör).

A (3) bekezdés fent kiemelt mondata szerint, magával a közvetlen törvényi korlátozással szemben is van elvárása az alkotmányosságnak. Így a vonatkozó elvárás legfontosabb kritériuma, hogy a korlátozásnak indokoltnak kell lennie, és az indoklásnak összhangban kell állnia az Alaptörvénnyel.

A (4) bekezdés rögzíti, hogy a jogok értelmezése nem csupán a természetes személyekre értendő, hanem a törvények alapján létrejött jogalanyokra is, így a vállalkozásokra is.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

Bár az alapvető jogalkotási elveknek, szakmai elvárásoknak és elfogadott jogalkotási gyakorlatnak is ellentmond a hatósági intézkedés alapjául szolgáló Kormányrendelet, általunk vállalhatatlan előírásainak mindegyike, rá kívánunk mutatni arra is, hogy az érintett előírások mindegyike, részletes magyarázat nélkül is az Alaptörvény általános elveibe ütközik, miközben szakmailag is indokolatlan.

Határozott jogi álláspontunk szerint a kormányrendelet azon kikötése, hogy; „.... az utazási vállalkozás köteles a tevékenységért felelős személyt oly módon foglalkoztatni, hogy hetente legalább húsz órában a munkakörébe tartozó vagy a foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján meghatározott, az utazásszervezői, illetve utazásközvetítői tevékenységgel kapcsolatos feladatot lásson el.”, **összeegyeztethetetlen a hatályos Alaptörvénnyel.**

Az előírás sérti az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdésében foglalt azon kikötését, hogy (3) *Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. ...”.*

6.3. Alaptörvény XII. cikk (1) és (2) bekezdései és az Európai Unió Alapjogi Chartája 15. cikk (1) bekezdése a 31. cikk (1) bekezdése

Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetében XII. cikk (1) és (2) bekezdései kiemelik a munka, a vállalkozás és a foglalkozás szabad megválasztásához kapcsolódó alkotmányos jogokat, mely szerint:

(1) Mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz.

(2) Magyarország törekszik megteremteni annak feltételeit, hogy minden munkaképes ember, aki dolgozni akar, dolgozhasson.

Az Európai Unió Alapjogi Chartája előírásai azonos tartalommal védik ezen alapjogokat, így az Alaptörvénybe és a nemzetközi szerződésbe ütközést egyező tartalommal az alábbiak szerint indoklom:

A 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től módosító új 5§ (4), mely szerint;

„A tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget.”

indokolatlanul és értelmetlenül korlátozza a megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező személyt abban, hogy képesítésén alapuló értékteremtő munkáját, foglalkoztatottságát a gazdaságban hasznosíthassa, mivel a számára rendelkezésre álló, a gyakorlatban elfogadott (főfoglalkozás és kiegészítő tevékenység) napi 8-12 órás időkeretét - akár 3x4 órás részfoglalkoztatási szerződéssel – akár három utazásszervezéssel foglalkozó vállalkozásnál hasznosítsa.

A magas szakmai képesítéssel rendelkező foglalkoztatott, a kormányrendelet azon elvárását is figyelembe véve, hogy a foglalkoztatásának el kell érnie a heti húsz órás munkaidőkeretet, még mindig három vállalkozásnál biztosítana neki szabad szakmai munkavégzést, megfelelő időkeretet.

Figyelemreméltó lehet az is, hogy a gazdasági társaságok ügyvezetését ellátó felelős vezető személye sincsen korlátozva abban, hogy hány gazdasági társaság ügyvezetését láthatja el. Hasonlóan nincsen korlátozva egy szakorvos abban, hogy hány egészségügyi intézményben látja el a szakorvosi feladatokat, stb.

Indítványozóként is határozott jogi álláspontunk szerint a 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től módosító új 5§ (4), bekezdésében foglaltak az Alaptörvény XII. cikk (1) és (2) bekezdésében foglaltakon túl, sérti az Alaptörvény M cikke (1) és (2) bekezdéseit is.

Alaptörvény M cikke (1) és (2) bekezdései kimondják, hogy „Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.”, valamint, hogy „Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit.”

Az előírás ez esetben is sérti az Alaptörvény I cikkének (3) bekezdésében foglalt azon kikötését, hogy (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. ...”.

Az Alaptörvény XII. cikk (1) és (2) bekezdéseinek sérelmével összefüggő további indoklást tartalmaz az indoklás 6.4. pontjában, az Alaptörvény egészére kiható, az „Alapvetésben” megfogalmazott egyik legfontosabb elv, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérülése. Részletesen rá kívánunk mutatni ugyanis arra, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezések hatályban tartása nem „csupán” az alaptörvény egyes, itt a XII. cikk (1) és (2) bekezdésének sérülését okozzák, hanem azoknak a piacgazdaság versenyszférájában való bevezetése egy olyan precedens, amely az Alaptörvény lényegi elemeit is súlyosan veszélyezteti.

6.4. Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése

A jogállamiság rögzítése az Alaptörvényben deklarálja a jog uralmát, mely azt jelenti, hogy az államnak a jog uralma alatt kell állnia, vagyis a jogszabályoknak és az állami szervek működésének összhangban kell lenniük egymással, azaz más hatályos jogszabályokkal, és ezen belül is kiemelten az Alaptörvénnyel.

Indítványozó tisztában van azzal, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére hivatkozó alkotmányjogi panaszt csak igen szűk körben fogad be. Ugyanakkor az Indítványozónak törekednie kell arra, hogy a panaszának és így az indoklásának is ki kell terjednie az Alaptörvény vélt sérelmével összefüggő, az Alaptörvényben rögzített összes lehetséges sérelemre, mert az Alkotmánybíróság a beadvánnyal összefüggő vizsgálatában általában csak az indítványozó által konkrétan nevesített sérelmeket vizsgálja (Abtv. 26. § 1. bekezdés valamint az Abtv. 52. § (1) és (2) bekezdései).

Indítványozó álláspontja szerint, az indítványában kért közigazgatási határozat és bírósági ítéletek megsemmisítésének az is elégséges indoka kell, hogy legyen, hogy senki által nem vitatottan mind a közigazgatási határozat, mind a bírói ítéletek egy olyan hatályos kormányrendeletben foglalt, az Indítványozó számára elfogadhatatlan, ezért indoklás mellett figyelmen kívül hagyott jogszabályi elvárásnak meg nem felelésén alapszik, mely jogszabály megalkotására a Kormány nem kapott törvényi felhatalmazást.

Indítványozó azonban a fentieken túl igazolni kívánja azt is, hogy a kifogásolt jogszabályi előírások akkor sem felelnének meg az Alaptörvénynek, ha azokra az Országgyűlés törvényi felhatalmazást adott volna a Kormánynak. Az előírások nem csupán ésszerűtlenek, szakszerűtlenek, hanem részben végrehajthatatlanok (mely álláspontunk szerint kifejezetten az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét jelentik), másrészt az Alaptörvény számos más (később részletezett) pontjának súlyos megsértését is jelenti. Az Alkotmánybíróság számos olyan határozatában alkalmazta az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét, ahol az indítványozó a jogszabály visszamenőleges hatályára alapította panaszát. A visszamenőleges hatály, valamint a lehetetlen elvárás ugyanazon a jogelméleti alapon nyugszik.

Indítványozó előtt ismert, hogy az Alkotmánybírósághoz fordulási joga igen erős korlátozás alá esik. Indítványozó ezért tudatában van annak is, hogy panaszát kizárólag a saját sérelmére alapozhatja, és az Alkotmánybíróságot is köti, hogy elsődlegesen a panaszos sérelmét kell elbírálnia. **Ugyanakkor sem a hatályos jog, sem az ésszerűség és a szakszerűség nem tiltja, hogy az indítványozó rámutasson, az Alkotmánybíróság pedig észlelje és bármely eljárása részévé tegye a kifogásolt jogszabályi helynek sokkal szélesebb körű kihatását** (például valamely nemzetközi szerződésbe ütközését Abtv. 32. § (1) bekezdése alapján, valamint az Abtv. 52. § (2) bekezdése szerinti, a hivatalból megtehető megállapítások joga, valamint az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdés szerinti joga), amely igazolja az állam és szervezeteinek a jogalkotás terén is megfigyelhető diszfunkcionális működését.

Indítványozó az Alaptörvény egyes részszabályainak sérelmét is bemutatja a kifogásolt jogszabályi helyekkel összefüggésben, ugyanakkor fontosnak tartja, hogy arra is rámutasson, hogy az Alaptörvény axiómájának tekinthető „Alapvetés” egyik legfontosabb eleme is sérül, ha az állam olyan új, a versenyszférában korábban nem alkalmazott előírásokat (korlátokat) vezet be, amelyek léte, felfogása teljesen idegen bármely piacgazdaságtól. Nem véletlen, hogy a versenyszférában ilyen jogfelfogású szabályozásra nem csupán Magyarországon, de egyetlen fejlett piacgazdasággal rendelkező országban sincsen példa. Így különösen:

- Nem véletlen, hogy maga a jogalkotó (kormányrendelet) sem próbálta meg indokolni, hogy egy nagy gyakorlattal rendelkező szakember (itt utazásszervezési gyakorlattal), miért csak egy vállalkozásnál hasznosíthatja a tudását, szakismeretét, hangsúlyozva, hogy ezt a korlátot a jogalkotó a versenyszférában kívánja alkalmazni.
- Nem véletlen, hogy maga a jogalkotó (kormányrendelet) sem próbálta meg indokolni, hogy miért éppen heti húsz órában határozza meg azt az időkeretet, amely e feladat ellátásához szükséges és elégséges is, akár egy évi tíz-húszmillió forintos árbevétellel, néhány szakmai utazással foglalkozó vállalkozásnál, és ugyanez szükséges és egyben elégséges is az ennek **ezerszeres (!)** nagyságot elérő piaci aktivitással rendelkező utazásszervező vállalkozások esetében. Itt azonban mindenképpen magyarázatra szorul, hogy a jogalkotó szerint is elégséges heti húszórás időkeretet meghaladóan jelentős szabad kapacitással rendelkező, a magas szaktudással és szakmai gyakorlattal bíró munkavállaló a szakismeretét miért is nem hasznosíthatja a piac valamely másik vállalkozásnál, ha azt az érintett piaci szereplők nem kifogásolják.

- Nem véletlen, hogy maga a jogalkotó (kormányrendelet) sem próbálta meg indokolni, hogy miért vezet be egy eddig ismeretlen, végrehajthatatlan és egyben ellenőrizhetetlen olyan új szabályozást, hogy a vállalkozás, a heti húsz órában alkalmazott szakembere igazolható módon, a heti húsz óra időkeretben semmilyen más feladattal nem foglalkozhat. Különösen az időnyellegű, vagy sporthoz, szakmai rendezvényekhez kötött utazásszervezők esetében szinte biztosan állítható, hogy a feladat nem folytonosan, és nem egyenlő terheléssel jelentkezik a vállalkozásoknál, így szinte biztosan igaz, hogy egyes időszakokban nem képes heti húsz órányi feladatot meghatározni a munkaadó, máskor pedig kevés az így meghatározott idő. A jogalkotó tehát beavatkozik a vállalkozás belső munkaszervezési folyamatába, miközben azt indokolni nem tudja. Ismeretlen, hogy a vállalkozás milyen nyilvántartásra kötelezett annak igazolására, hogy a munkavállalója heti húsz órában semmilyen más feladatot nem lát el, de meghatározásra került a munkavállaló felé legalább heti húsz órányi munkavégzést igénylő szakirányú feladat. Az is jogos kérdés, hogy mindezt a hatóság miként ellenőrzi majd, mit fogad el jogszabály szerinti teljesítés igazolásnak, vagy mire alapozza majd esetleges marasztalási szankcióit.

Indítványozót önmagát mindhárom fentebb részletezett, a szabályozás területén ésszerűtlen, szakszerűtlen és egyben végrehajthatatlan előírás álláspontunk szerint jogellenesen, az Alaptörvénybe is ütközően korlátozza, így jelen eljárásba jogosan veti.

Ugyanakkor Indítványozó jelezni kívánja, hogy e szabályok okán, az indítványozó eljárásában igazolt tényként került meghatározásra, hogy az új jogszabályi követelményeknek való meg nem felelés okán több száz kisvállalkozás került a versenypiacról kizárásra.

Indítványozó csak becsülni tudja, hogy az egy szakember, csak egy vállalkozásnál vállalhat el, a „tevékenységért felelős személyi” munkakört akár tízezer szakember munkavállalási lehetőségét korlátozza indokolatlanul, és álláspontunk szerint egyben jogellenesen.

Kiemelt fontossággal hívja fel Indítványozó a figyelmet arra, a potenciálisan valamennyi vállalkozás számára veszélyt jelentő kormányzati gondolatra, hogy a kormány a vállalkozáson belüli munkaszervezésbe szól be jogalkotás útján, amikor egy szellemi munkát végző területen előírja, hogy egy-egy munkavállalót milyen időkeretben kell egyes szellemi munkafeladattal ellátni, mely alatt mással nem foglalkozhat. Az előírásból következik az is, hogy ennek megfelelő, a feladat meghatározást és a végrehajtást igazoló nyilvántartást kell kialakítania, és az ellenőrző hatóságnak ezt az ellenőrzési rendszerébe kell illeszteni, melyhez megállapításokat, esetenként szankciókat kell kikötnie.

Az érintett három új szabályozási elv változatlanul hagyása olyan új jogalkotói kapukat nyit meg a jogalkotó előtt, amely már jelen esetben is, ma még csak viszonylag szűk körben alapozza meg az Alaptörvény B) cikk első bekezdésének sérelmét, de a jövőben hasonló előírások alkalmazásával annak káros hatása beláthatatlanul nagy lehet, amely akkor már rendszerszinten fogja sérteni az Alaptörvény egyik legfontosabb alapvetését.

Indítványozó ügyére vonatkozó részletes bemutatás

Jelen ügyben a hatóság és a bíróság eljárása is figyelmen kívül hagyja az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseit és ennek indokát sem adják.

A jogállamiság része a jogbiztonság, mely – többek között – megköveteli a megszerzett jogok védelmét, a teljességbe ment, vagy egyébként lényeges elemeiben lezárt jogviszonyok érintetlenül hagyását. Indítványozó éveken át, a korábban hatályos jogszabályoknak mindenben megfelelően végezte utazásszervezői tevékenységét, ideértve a korábban hatályos tevékenységért felelős személy foglalkoztatását is mindaddig, amíg a kifogásolt kormányrendelet nem korlátozta a foglalkoztatott személyt abban, hogy kizárólag egy vállalkozásnál láthatja el ezt a feladatot,

valamint nem írta elő a heti húsz órában való foglalkoztatást! A kormányrendelet ezáltal az indítványozó szerzett jogát írta felül az új, indokolhatatlan és szakszerűtlen és jogszerűtlen követelményeinek bevezetésével. A jogbiztonság megköveteli továbbá a múltban keletkezett tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának kizárólag alkotmányos szabályokkal való korlátozhatóságát. A jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák is. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak **formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhethet érvényes jogszabály**, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányos jogszolgáltatás.

A fentiekkel összefüggésben a **jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:**

“3. § Az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.

4. § Ha egy tárgykört törvény szabályoz, törvényben kell rendezni az alapvető jogintézményeket és a szabályozási cél megvalósulásával összefüggő lényeges garanciákat.

5. § (1) A jogszabály alkotására adott felhatalmazásban meg kell határozni a felhatalmazás jogosultját, tárgyát és kereteit. Ha a miniszeri rendelet esetében a felhatalmazásban adott jogalkotási jogosultság nem önálló, a felhatalmazásban az egyetértési jog jogosultját is meg kell jelölni. Miniszeri rendelet kiadására adott felhatalmazásban a felhatalmazás jogosultját feladatkör szerint kell megjelölni.

18.§ (1) A jogszabály tervezetéhez a jogszabály előkészítője indokolást csatol, amelyben bemutatja azokat a társadalmi, gazdasági, szakmai okokat és célokat, amelyek a javasolt szabályozást szükségessé teszik, továbbá ismerteti a jogi szabályozás várható hatásait.”

Álláspontom szerint a 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5§ (4) és (5) bekezdésének nincsenek meg a jogszabályi alapjai, azok ellentmondanak a Kertv. 6/F § (2) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, azaz magasabb szintű törvényi szabályozásnak, az ott írt rendelkezésekből nem vezethetők le:

(2) Utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység csak akkor folytatható, ha a vállalkozás a) által munkavállalóként vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján foglalkoztatott legalább egy személy, illetve egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozó vagy az általa határozatlan időre foglalkoztatott, az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység folytatásában személyesen közreműködő személy rendelkezik az utazásszervező és közvetítő tevékenységről szóló kormányrendeletben meghatározott képesítéssel és szakmai gyakorlattal, valamint nyelvismerettel (a továbbiakban: tevékenységért felelős személy),

A törvény tehát felsorolásszerűen meghatározza, hogy kizárólag;

- a képesítés,
- a szakmai gyakorlat, és
- a nyelvismeret szintjének elvárását lehet a részletszabályozás során kiadásra kerülő

kormányrendeletben meghatározni.

Természetesen, még ebben a körben is csak az általános jogelvek megtartása mellett, Magyarország Alaptörvényével mindenben összhangban lévő szabályozásra kerülhet csak sor, megfelelő az Alaptörvényben megfogalmazott jogokkal való összevethetőséget biztosító indoklási kötelezettségek mellett.

A törvény további szabályozási jogokat nem enged át a kormányrendeletnek. A felsorolásban nem hagy (egyébként álláspontom szerint nem is hagyhat) nyitott, pontosan meg nem határozott, szabadon kiválasztható további, a vállalkozás szabadságát korlátozó elemeket a vállalkozási tevékenység gyakorlásának korlátozhatóságára egy kormányrendeletben.

A Kertv. 12.§ (1) bekezdés g) pontja ugyan felhatalmazást ad tehát a Kormánynak arra, hogy a törvényben egyértelműen meghatározott, egyben korlátozott körben rendeletben szabályozza az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenységre vonatkozó bejelentés rendjét és feltételeit, így az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység végzésének feltételeit. A Kertv. azonban nem ad lehetőséget arra, hogy a Kormány a törvényi rendelkezéseket kiegészítse, és olyan további előírásokat rögzítsen, melyek a törvényből, különösen annak a 6/F.§ (2) bekezdés a) pontjából nem vezethetők le, továbbá sértik a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 3. és 4. §-ait.

Fontos lehet annak kiemelése is, hogy a 2005. évi CLX törvény 2017. évi módosításakor (2017. évi CXCV törvény) a jogalkotó sem látta szükségesnek a 2005. évi Kertv. 6/F paragrafusának módosítását, a kormányrendelet szerinti „kiszélesítést”, azaz nem oldotta fel (álláspontom szerint az Alaptörvénnyel összhangban ezt nem is tudta volna megtenni), a kormányrendeletnek a törvényi kereteket meghaladó szabályozásából adódó nyilvánvaló jogsérelmet.

A 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos 5§ (4) és (5) bekezdések azonban a 2005. évi Kertv. által megnyitott - korlátozható területek - egyikébe sem tartozik.

5§ (4) A tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget.

5§ (5) Az utazási vállalkozó köteles a tevékenységért felelős személyt oly módon foglalkoztatni, hogy hetente legalább húsz órában a munkakörébe tartozó vagy a foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján meghatározott, az utazásszervezői, illetve utazásközvetítői tevékenységgel kapcsolatos feladatot lásson el.

Az 5§ (4) bekezdésében foglalt azon kikötés, hogy „a tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget” azon kívül, hogy indokolatlanul és szakszerűtlenül korlátozza a foglalkozás szabad megválasztásához és a munkavégzéshez való alaptörvényben és nemzetközi szerződésekben rögzített jogokat, **nem számít sem képesítésnek, sem szakmai gyakorlatnak, sem nyelvismeretnek. Márpedig a Kertv. 6/F § (2) bekezdés a) pontjában kizárólag e három feltétel részletszabályainak megállapítására biztosít jogot a kormányrendelet számára!**

Az 5§ (5) bekezdésében foglalt, a foglalkoztatás időigényét és tartalmát előíró szabályozása még ezen is túlmegy, mert a kormányrendelet megpróbálja felülírni a Kertv. 6/F § (2) bekezdés a) pontját, amely konkrétan szabályozza a törvény által elvárt szerződéses kapcsolatot:

„munkavállalóként vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján foglalkoztatott legalább egy személy, illetve egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozó vagy az általa határozatlan időre foglalkoztatott,”

A törvény tehát elvárja, hogy a szerződés határozatlan időre szóljon és azt is, hogy mely jogviszonyokat fogadja el. A törvény e hivatkozott szakasza után határozza meg azon három területet, amelynek részletszabályait kormányrendeletnek engedi át. **A törvényalkotó tehát nem kívánta átengedni a kormányrendeletnek a szerződéses viszony részletszabályainak meghatározását.** Így a kormányrendelet ezen kikötése, azon túlmenően, hogy szakszerűtlen és okszerűtlen, törvényi felhatalmazással sem bír, **így az Alaptörvényben foglaltakkal ellentétes voltán túlmenően, ezen okból is jogszerűtlen.**

Az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység végzése feltételeinek meghatározását nem lehet kiterjesztően akként értelmezni, hogy a Kormány „szabad kezét” kapna a feltételek meghatározásánál. Ezzel ellentétben a felhatalmazás sokkal inkább felelősséget teremt, hiszen a felhatalmazást tartalmazó Kertv.-ben megfogalmazott keretek szigorú és következetes betartásával kell olyan részletszabályokat alkotni, amelyek mindig és mindenkor tiszteletben tartják és biztosítják a magasabb rendű jogszabályban, így különösen az Alaptörvényben garantált alapvető jogokat. Álláspontunk szerint mindennek nem felelnek meg a 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-tól módosító új 5§ (4) és (5) bekezdései akkor, amikor a „tevékenységért felelős személy” részére megszabják, hogy csupán egyetlen utazási vállalkozónál láthatják el a tisztséget, az utazási vállalkozó részére pedig előírják, hogy hetente legalább hány órában is milyen feladatokkal lássa el a „tevékenységért felelős személy”-t.

A kormányrendelet megalkotására vonatkozó törvényi felhatalmazás kereteit átlépő jogalkotás nyilvánvalóan nem lehet jogszerű, mint ahogy a jogszerűtlenül megalkotott szabályt alkalmazó hatóságok döntése, valamint a döntés felülvizsgálatára irányuló kereseti kérelmet elutasító bírósági döntés sem lehet az!

Az Alkotmánybíróság határozataiból megállapítható, hogy a jogalkotásról szóló törvény szabályainak megsértése csak akkor valósít meg alkotmánysértést, ha az egyben alkotmányos rendelkezésbe is ütközik. Álláspontunk szerint munkavállaláshoz, a munkához és a vállalkozáshoz fűződő jogok, továbbá az alapvető jogok korlátozhatóságának arányosságát és törvényi szintű szabályozását előíró rendelkezések olyan alkotmányos rendelkezések és alkotmányos védelmet élveznek, mely jelen esetben megalapozza az alkotmánysértés megállapítását.

A jogalkotónak érdemben kellett volna indokolnia, hogy a kormányrendelet korlátozó rendelkezéseinek okszerűségét és szükségességét, ám mivel ilyen indoklás nem született, az azzal kapcsolatos érvelés lehetőségétől is elzárták Indítványozót.

A jogállamiság érdeméhez

A jogállamiság az Alkotmánybíróság gyakorlatában az 1990-es évek elejétől kezdve egyre intenzívebben került értelmezésre, újraértelmezésre, amely gyakorlat azután több más fogalmat is levezetett belőle, így különösen a később szintén alkotmányos mércévé vált jogbiztonság fogalmát.

A jogállamiság fogalma idővel normatív tartalmat kapott, amely által egy-egy norma alkotmányos jellege önmagában is megítélhetővé vált. Az így kikristályosodott fogalom értelmében:

‘A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.’

A jogállamiság tehát az államszervezet demokratikus és zavartalan működésén túl a szabadságjogok érvényesülését is jelenti!

Ha mindezt a jelen ügyre kívánjuk értelmezni, akkor megállapíthatjuk, hogy egy Alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés (kormányrendelet) miatt az államszervezet működése elvesztette demokratikus jellegét, a szabadságjogok érvényesülése háttérbe szorult, ami így egyértelműen indokolja az Alkotmánybíróság eljárásának lefolytatását. **Álláspontom szerint minden olyan értelmezés, amely ezzel szembe megy, és ezáltal a jogállamiság érvényesülésének korlátját jelenti, az Alaptörvénnyel és az abban megfogalmazott demokratikus értékekkel összeegyeztethetetlen.**

A jogállamiság fogalmától elválaszthatatlan az eljárási garanciák fogalma, amelyek a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak.

Az eljárási garanciákkal kapcsolatos alapvető követelményeket az **Alkotmánybíróság az ún. első elévülési döntésében** ([11/1992. (III.5.)] AB határozat) **fogalmazta meg**. Ebben rögzítést nyert többek között, hogy csak a **formalizált eljárás** szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.

A fenti elveknek ismét a jelen ügyre vonatkoztatásával könnyen belátható, hogy akkor, amikor alsóbb szintű jogszabály (kormányrendelet) kívánja a törvényi felhatalmazás kereteit igazoltan átlépve, azokat az életviszonyokat szabályozni, korlátozni, amelyek kifejezetten törvényi tárgykörbe tartoznak, **nyilvánvalóan nem beszélhetünk a jogalkotás formalizált szabályainak követéséről**, és nyilvánvalóan nem beszélhetünk érvényes jogszabályról. Egyértelműen beszélhetünk azonban a „megalkotott” norma **közjogi érvénytelenségéről**, amely nem állja ki az alkotmányosság próbáját, **és amelyet ezért szükségszerűen meg kell semmisíteni**.

A közjogi érvénytelenség kapcsán az Alkotmánybíróság kimondta, hogy nem tartozik a feladatkörébe sem az Országgyűlés döntéseit megalapozó országgyűlési vita tartalmi minőségének, sem az erre szánt idő elégségességének, sem az Országgyűlés – Alaptörvényt nem sértő – szakpolitikai döntéseinek tartalmi felülvizsgálata. **Azt azonban a testületnek joga és egyben kötelessége is biztosítani, hogy az Országgyűlés jogalkotó tevékenysége megfeleljen az Alaptörvénynek mind tartalmilag, mind formailag**. A fentiekben kifejtettek okán jelen ügyben mind a tartalmi, mind pedig a formai megfelelés aggályos, ami újfent **a támadott jogszabály megsemmisítése irányába hat**.

Az Országgyűlés által elfogadott törvényt csak és kizárólag az Országgyűlés módosíthatja, a törvényben rögzített, tevékenység végzésének feltételeként meghatározott tételes felsorolást egy kormányrendelet nem egészíthet ki további, a törvényben nem szereplő és abból le sem vezethető, egyébként értelmetlen, szakmaiatlan és teljesíthetetlen korlátozással. Visszatérően itt is meg kell azonban erősítenem, hogy törvényi felhatalmazás megléte esetén is összeegyeztethetetlen lenne az Alaptörvénnyel **a kormányrendeletben foglalt valamennyi új kötelelem**, mert a törvényi felhatalmazás is csak olyan szabályozásra adhatna engedélyt, amely megfelel Magyarország Alaptörvényének, és nemzetközi szerződéseinek!

6.5. Alaptörvény C) cikk (1) bekezdés

Szintén a jogállamiság fogalmához tartozik a **hatalommegosztás** elve. A korábbi alkotmány szövegében nem fellelhető jogelv az **Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében** immáron *expressis verbis* deklarálásra került, így az Alkotmánybíróság már nem kell, hogy „beleértse” azt a normaszövegbe. A hatalommegosztás elve kapcsán fontos értelmezési kérdés, amelyben az Alkotmánybíróság végül egyértelműen állást foglalt, hogy a jogállam fogalmához **nem csupán a jogállami intézményrendszer formális kiépítése, hanem annak normális működtetése is hozzátartozik**. [28/1995. (I.19.)] AB határozat

A Kúria ítéletének 36. bekezdése rögzíti, hogy az Indítványozó a felülvizsgálati kérelemben helyesen utalt arra, hogy a 2005. évi CLXIV. törvény (Kertv) csak három feltételt támaszt a utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenység gyakorlásához (Megjegyzés: az indítványozó e feltételeknek a hatóság által is igazoltan mindvégig megfelelt.).

„[36] A Kertv. fenti szabálya - mint ahogy arra a felülvizsgálati kérelem helyesen utal - alapvetően három feltételt támaszt az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenységgel szemben: a képesítést, a szakmai gyakorlatot és a nyelvismeretet.”

A Kúria ítéletének 37. bekezdésében rögzíti azt is, hogy a törvényi rendelkezéshez, felhatalmazáshoz képest a Kormányrendelet az Indítványozó által támadott rendelkezései a törvényi felhatalmazást kétségtelenül meghaladják.

„[37] A Korm. rendelet 5.§ (4) és (5) bekezdése kétségtelen, hogy többletfeltételeket fogalmaz meg, amikor kimondja, hogy a tevékenységért felelős személy kizárólag egy utazási vállalkozónál láthatja el a tevékenységért felelős tisztséget, illetve amikor úgy rendelkezik, hogy az utazási vállalkozó köteles a tevékenységért felelős személyt oly módon foglalkoztatni, hogy hetente legalább húsz órában a munkakörébe tartozó vagy a foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszony alapján meghatározott, az utazásszervezői, illetve utazásközvetítői tevékenységgel kapcsolatos feladatot lásson el.”

Azon nyilvánvaló, senki által nem vitatott tényre tekintettel, hogy az Indítványozónak az utazásszervezői és utazásközvetítői tevékenységének a törlésére kizárólag a Kúria által is megállapított, a törvényi felhatalmazást meghaladó kormányrendeleti előírás miatt került sor, Indítványozó számára érthetetlen és egyben elfogadhatatlan a Kúria ítélete, mely egyszerűen „érdektelenné” teszi, hogy a tevékenységtől való eltiltásra olyan jogszabály alapján került sor, melyre a jogalkotónak nem volt felhatalmazása.

Megerősítem, hogy a 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 2015. szeptember 2-től hatályos, kifogásolt 5. § (4) és (5) bekezdéseit a 140/2015. (VI. 9.) Kormányrendelet vezette be. A 140/2015. (VI. 9.) Kormányrendelet önmaga határozza meg, hogy annak jogalapját a 2005. évi CLXIV. törvény biztosítja. Mint arra a Kúria idézett ítéleti megállapítása is rámutatott, a hivatkozott törvényi szabályozás a kifogásolt rendelkezések megalkotására nem hatalmazta fel a jogalkotót. Mind a közigazgatási határozat, mind a kifogásolt bírói döntések Indítványozóval egyezően emelik ki, hogy Indítványozó kizárólag a Kormányrendelet törvényi felhatalmazással nem alátámasztott, Indítványozó által kifogásolt elvárásait nem teljesítette, a jogalkotó által elvárt valamennyi feltétel meglétét már korábban igazolta. Ennek ismeretében Indítványozónak a tevékenységtől történő eltiltását kizárólag, egy törvényi felhatalmazással nem rendelkező, jogszerűségét igazoltan elveszített jogszabályi helyekre alapozó közigazgatási határozat alapozza meg, álláspontom szerint **ennek hatályban tartása a jogállamiság elvével összeegyeztethetetlen.**

Nem igényel hosszú magyarázatot a tárgyi ügyben, hogy amennyiben törvényi szabályozási körbe tartozó életviszonyt kormányrendelet önkényesen és szabadon szabályozhatja, módosíthatja, kiegészítheti, így a törvényi szabályozás kormányrendelettel módosítható, úgy nyilvánvalóan nem beszélhetünk a hatalmi ágak elválasztásáról és a hatalommegosztás alkotmányos elvének érvényesüléséről, **ami szintén az Alaptörvény-ellenes jogszabály megsemmisítésének igényét veti fel.**

A fentiek alapján kérem, **hogy a támadott jogszabályi rendelkezések alkotmányos felülvizsgálatát a Tisztelt Alkotmánybíróság az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében foglaltak szem előtt tartásával is végezze el, és állapítsa meg, hogy a kormányrendelet támadott rendelkezése sérti az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését is.**

7. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

Jelen panaszindítvány 2. pontjában, a befogadhatóság körében rögzítést nyert, hogy a **Kúria** 2018. március hó 6. napján kelt, Kfv.III.37.192/2017/7. számú jogerős ítélete és a **Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság** által 2016. november 25. napján, 7.K.32.052/2016/9. számon meghozott ítélete alkalmazta a 213/1996. (XII.23.) kormányrendelet 5. § (4) és (5) bekezdésében foglaltakat. Szintén jelen panaszindítvány 6. pontja részletekbe menően feltárta,

hogy a kormányrendelet hivatkozott részei vonatkozásában azok alaptörvény-ellenes volta milyen indokok alapján állapítható meg.

Az alaptörvény-ellenes szabály alkalmazásával meghozott ítélet maga is szükségszerűen alaptörvény-ellenes, mert:

Az alaptörvény-ellenes szabály alkalmazásával meghozott ítélet maga is szükségszerűen alaptörvény-ellenes lesz, különösen akkor, ha az ítélet érdemi és egyetlen hivatkozási alapja kizárólag az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezésekben ölt testet.

Az Alaptörvénybe ütköző jogszabályi előírások jogsérelme kapcsán írt alaptörvény-sértésekre jelen pontban, a hatósági döntés és az ítélet jogsértő jellege kapcsán is hivatkozom, ám az ott írtakat nem kívánom megismételni, hiszen **az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása nem vezethet jogszerű hatósági vagy bírósági döntéshez, így a döntések alaptörvény-ellenességét is meg kell állapítani, amennyiben a kormányrendelet kapcsán alkotmányjogi panasz-indítványomról számomra is kedvezően dönt Tisztelt Alkotmánybíróság.**

A fentieket a bíróság eljárása és az ítélet, valamint a hatósági döntés jogsértő jellege kapcsán az **Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikke és Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről 6. cikke és 13. cikke** rendelkezéseire hivatkozással, az alábbiakkal kívánom kiegészíteni:

Nem lehet ugyanis hatékony és tisztességes eljárásnak tekinteni, ha az Indítványozót a tevékenysége folytatásától indoklás nélkül eltiltják! Sem a jogalkotó, sem a jogalkalmazó nem adta okszerű és ésszerű indokát annak, hogy Indítványozó a korábban is jogszabályoknak és a törvénynek jelenleg is megfelelő tevékenységét miért nem végezheti.

Indítványozó az Alaptörvény-ellenesség kapcsán kellően indokolt és alátámasztott jogi véleményt terjesztett elő mind a hatósági, mind a bírósági eljárásban, melynek kapcsán álláspontom szerint kimondható, hogy az eljáró bíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 25.§-ában foglaltak szerint a beadvány alapján is észlelhette az alaptörvény-ellenességet, különös tekintettel arra, hogy a kormányrendelet a magasabb szintű jogszabállyal ellentétes, valamint, hogy törvényi szabályozási tárgykörbe tartozó kérdést, nem törvény, hanem alacsonyabb rendű jogszabály, kormányrendelet szabályoz, különös tekintettel a vállalkozási szabadság korlátozására.

A kérelmem (az Alkotmánybíróság megkeresésének indítványozásának) elutasítására – véleményem szerint - kizárólag nyilvánvaló alaptörvény-ellenesség hiányában - kerülhet volna csak sor, méghozzá minden egyes állított alapjogsérelem tekintetében részletes indoklással ellátott döntéssel. Amennyiben egyedi normakontroll iránti kérelmem nyilvánvalóan nem alaptalan, úgy a bíróság nem vehette volna át az Alkotmánybíróság kizárólagos hatáskörét, és kötelezettsége lett volna egyedi normakontrollt kezdeményezni.

Önmagában azon magyarázat, hogy a bíróság álláspontja szerint a jogszabály „alkalmazható” semmilyen novumot nem jelent, ezt már a hatósági eljárásban is tapasztalta Indítványozó.

Ésszerű és érthető azonban, ha ennél magasabb elvárásokat fogalmazunk meg az eljáró bírósággal szemben, amikor a hatósági határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményeztük. Álláspontom szerint jogos elvárás volt a részünkről, hogy ha valamely jogszabály Alaptörvény-ellenességének gyanúja felmerült, akkor az igazságszolgáltatás rendszerre biztosítsa annak lehetőségét, hogy az Alaptörvény-ellenesség tárgyában gyorsan és hatékonyan folyjon le a vizsgálat úgy, hogy közben a kifogásolt jogszabályok alkalmazásának felfüggesztésére is sor kerüljön. **Az eljáró Bíróság azonban a határozat felfüggesztését kérő kereseti kérelmünket is – álláspontom szerint hibás mérlegeléssel – elutasította, az elutasítást érdemben nem indokolta.**

Jelen helyzetben ennek elmaradása az Indítványozó társaság oldalán azzal a jogkövetkezménnyel járt, hogy a 2016-2018-as időszakban nem tudta megszervezni és lebonyolítani a korábbi években folytonosan megtartott, a kifogásolt időszakra pedig tervezett utaztatásait, ami a kiesett bevétel, valamint a tevékenység végzése érdekében kötelező biztosítás többszázezer forint nagyságú korábbi megfizetése, valamint szakember foglalkoztatása kapcsán pénzben is pontosan mérhető, míg a jelentős presztízsveszteséget illetően további felmérhetetlen károkat okozott és okoz ma is. Indítványozó tevékenységi körében, az alaptevékenységéhez szervesen illeszkedő évi egy-két utazás olyan fontos kiegészítő tevékenység, amelynek hiánya az egész tevékenységére kihat.

A jogkereső felek oldaláról megvilágítva a kérdést az eddig eljáró bíróságoknak nem másról kellene indoklásában számot adnia, mint arról, hogy vajon hogyan jutott arra az álláspontra, hogy az Alaptörvény-ellenesség „gyanújába keveredett” jogszabályhelyek alkalmazását miért ítéli továbbra is kötelezően alkalmazhatónak, jogszerűnek, annak ellenére, hogy az ezzel ellenkező álláspontját Indítványozó számos ténnyel és érveléssel támasztotta alá egyrészt a hatóság részére megküldött jogi állásfoglalásában, másrészt az előterjesztett keresetleveleiben.

A Kúria korábban is ítéletének 36-37. bekezdéseiben az Indítványozóval egyezően rögzítette, hogy a törvényi rendelkezéshez képest a Kormányrendelet támadott rendelkezései meghaladták a jogszabályi felhatalmazást.

A Kúria észlelte tehát, hogy a végrehajtó hatalom túlterjeszkedve a jogszabályi, törvényi felhatalmazáson kiegészítette a normaszöveget, és rendeleti szinten alapjogot korlátozott, törvényből le nem vezethető és indoklással nem alátámasztott, valamint ésszerűtlen, szakszerűtlen módon.

A Kúria ítéletében azt is rögzítette, hogy az alaptörvény-ellenesség kimondása Tisztelt Alkotmánybíróság jogköre, ugyanakkor ez a döntés azt is előre vetíti, hogy alaptörvény-ellenesség esetén a bírósági döntés sem maradhat hatályban.

Megerősítem, hogy a hivatkozott törvényi szabályozás a kifogásolt és a hatóság, valamint a bíróságok által alkalmazott Korm. rendeletbeli rendelkezések megalkotására nem hatalmazta fel a jogalkotót. Mind a közigazgatási határozat, mind a kifogásolt bírói döntések Indítványozóval egyezően emelik ki, hogy Indítványozó kizárólag a Kormányrendelet törvényi felhatalmazással nem alátámasztott, Indítványozó által kifogásolt elvárásait nem teljesítette, a jogalkotó által elvárt valamennyi feltétel meglétét már korábban igazolta. Ennek ismeretében Indítványozónak a tevékenységtől történő eltiltását kizárólag, egy törvényi felhatalmazással nem rendelkező, jogszerűségét igazoltan elveszített jogszabályi helyekre alapozó közigazgatási határozat alapozza meg, álláspontom szerint ennek hatályban tartása a jogállamiság elvével összeegyeztethetetlen.

Nem igényel hosszú magyarázatot a tárgyi ügyben, hogy amennyiben kizárólag törvényi szabályozási körbe tartozó életviszonyt kormányrendelet önkényesen és szabadon szabályozhatja, módosíthatja, kiegészítheti, így a törvényi szabályozás kormányrendelettel módosítható, úgy nyilvánvalóan nem beszélhetünk a hatalmi ágak elválasztásáról és a hatalommegosztás alkotmányos elvének érvényesüléséről, **ami szintén a bírósági döntés és egyúttal az Alaptörvény-ellenes jogszabály megsemmisítésének igényét veti fel.**

8. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva

A megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezést először alkalmazó Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal MKEH-KEH-IFO/01214-006/2016. számú határozatával szemben a **Ket. 100. (1) bekezdés a) pontja és a 2005. évi CLXIV. törvény (Kertv.) 9. § (5) bekezdése** a hatósági eljárásban a fellebbezési jogot kizárja.

Szilárdnak mondható az Alkotmánybíróság azon gyakorlata, amely szerint hatósági határozatok tekintetében megköveteli a bírósági felülvizsgálat lefolytatását ahhoz, hogy a jogsérelem orvoslását az indítványozó alkotmányjogi panasz eljárás keretében kezdeményezhesse. [3018/2012. (VI. 21.) AB végzés indoklás (9); 3086/2013. (III. 27.) AB határozat, Indokolás (21); 3272/2012. (X. 12.) AB végzés Indokolás (7)]

A fenti feltétel teljesült figyelemmel arra, hogy indítványozó az álláspontja szerint jogszabálysértő MKEH-KEH-IFO/01214-006/2016. számú határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetet terjesztett elő, amely eljárásban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által meghozott és jelen indítványban megsemmisíteni kért 7.K.32.052/2016/9. számú ítélettel szemben a fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (1) bekezdése zárja ki.

A Kúria felülvizsgálati kérelmemre az ügyben 2018. március hó 6. napján kelt, jogi képviselőm részére postai úton 2018. április hó 11. napján kézbesített Kfv.III.37.192/2017/7. számú ítéletet hozta.

9. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt

Előadom, hogy az ügyben lezárult a felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt. A Kúria az ügyben 2018. március hó 6. napján kelt, jogi képviselőm részére postai úton 2018. április hó 11. napján kézbesített Kfv.III.37.192/2017/7. számú ítéletet hozta.

10. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben kezdeményeztek-e perújítást

Előadom, hogy az ügyben indítványozó nem kezdeményezett perújítást.

11. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel kijelentem, hogy az alkotmányjogi panasz indítványomban szereplő személyes adataim, valamint a panaszindítvány nyilvánosságra hozatalához **nem járulok hozzá.**

Előadom, hogy 2017. február 13 napján **alkotmányjogi panasz indítványt** terjesztettem elő, mely a panaszt Tisztelt Alkotmánybíróság 2017. április hó 6. napján **IV/514-8/2017. számú végzésével** érdemi vizsgálat nélkül visszautasította figyelemmel arra, hogy a Kúria előtt előterjesztett felülvizsgálati kérelmet még nem bírálták el.

A felülvizsgálati kérelmem elbírálását követően határidőn belül kerül előterjesztem jelen alkotmányjogi panasz indítvány.

Jelen kérelmemben a Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az **Alaptörvény 24. cikk (2) c) pontjára**, valamint az **Abtv. 26. § (1) bekezdésére** alapítottam. Kérem, hogy Tisztelt Alkotmánybíróság Abtv. 28.§ (2) bekezdése szerint a bírósági döntés alkotmányosságát is vizsgálja. Kérem, hogy Tisztelt Alkotmánybíróság a támadott jogszabályi rendelkezés nemzetközi szerződésbe ütközést az Alaptörvény 24.§ (2) f) pontja alapján az Abtv. 32.§ (1) bekezdése szerint vizsgálja meg.

Az Abtv. 26.§ (1) bekezdése mellett az Abtv. 27.§ szerinti bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásként is **kérem** az alkotmányjogi panasz indítvány vizsgálatát, kérelmemet az Alaptörvény **24. cikk (2) d) pontjára** és az **Abtv. 27.§-ára** hivatkozással is előterjesztem.

Kérem a Kúria 2018. március hó 6. napján kelt, jogi képviselőm részére postai úton 2018. április hó 11. napján kézbesített Kfv.III.37.192/2017/7. számú ítélete, annak alapjául szolgáló Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság által 2016. november 25. napján, 7.K.32.052/2016/9. számon meghozott ítéletének, valamint a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal MKEH-

KEH-IFO/01214-006/2016. számú, 2016. április hó 22. napján kelt határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását, és azok megsemmisítését.

Amennyiben tehát Tisztelt Alkotmánybíróság akár az Alaptörvény másik, 24. cikk (2) d) pontja, illetve az Abtv. 27. §-a alapján lát lehetőséget az eljárása lefolytatására, úgy ezt magam is kérem és amennyiben ehhez további nyilatkozatra van szüksége, úgy külön is kérem, hogy a beadvánnyal kapcsolatosan esetlegesen felmerülő aggály, vagy hiány kiküszöbölésére szíveskedjen lehetőséget biztosítani.

Az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával kérem továbbá azt is, hogy a visszautasítás előtt biztosítsanak lehetőséget arra, hogy az általunk, a gondos előkészítés ellenére fel nem ismert esetleges hiányosságokat pótoljam (Abtv. 55. § (3) bekezdés, Ügyrend 25. § (4) bekezdés, 33. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés). **Az Indítványozó véleményem szerint egy kiküszöbölhető formai hiányosság miatt nem eshet el végleg az alkotmányos jogvédelem lehetőségétől** (ugyanis a határidő lejártja miatt a visszautasítást követően nem lesz mód új alkotmányjogi panaszt benyújtani).

Jelen beadványban igyekeztem részletesen kifejtetni, hogy mely jogszabályi rendelkezések tekinthetők álláspontom szerint alaptörvény-ellenesnek, ám ugyanakkor a tényállás szerteágazósága alapján elképzelhető, hogy bizonyos jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenessége elkerülhette az Indítványozó figyelmét, illetve az egyes megjelölt, jelen panasszal érintett jogszabályi rendelkezések tekintetében olyan alaptörvény-ellenesség is feltárható, melyet az Alaptörvény megfelelő rendelkezésének hivatkozásával nem jelöltem meg. Erre és az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel tehát kérem azt is, hogy Tisztelt Alkotmánybíróság a panasszal érintett jogszabály egészét és a panaszban megjelölt rendelkezésekkel szoros tartalmi összefüggésben álló jogszabályi rendelkezéseket is – külön vonatkozó konkrét kérelem hiányában is - szíveskedjen felülvizsgálni, mivel az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve Tisztelt Alkotmánybíróság.

12. Alkotmánybíróági gyakorlat vizsgálata

Magyarország Alaptörvényének 24.) cikk (1) bekezdése szerint „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.”

Figyelemmel arra, hogy az Alkotmánybíróság szerepe és feladatköre az Alaptörvényben került meghatározásra, és ott is akként, hogy az Alaptörvény védelmének **legfőbb** szerveként került definiálásra, könnyen érthető az Alkotmánybíróság kiemelkedő szerepe és jelentősége az Alaptörvénybe ütköző jogszabály, illetve jogalkalmazás megítélésekor. Ezen kiemelkedő szerep értelemszerűen vonja maga után a kiemelkedő szakmaiságot, amely ugyanakkor nem párosulhat azzal, hogy kizárólag a már-már tudományos igényű kérelmekkel lehessen az Alkotmánybírósághoz fordulni. Sőt ezzel szemben az eljárás megindításához **szükséges nyomtatvány is formalizált, laikus személy részéről is könnyen érthető és kezelhető, mint ahogy az eljárásból hiányzik a kötelező jogi képviselő előírása is.** Az Alkotmánybíróság honlapján elérhető tájékoztató, valamint az ugyanonnan letölthető formanyomtatvány minta egyértelműen abba az irányba mutat, hogy bármely laikus személy, ha úgy tetszik az „utca embere” is az Alkotmánybírósághoz fordulhasson, amennyiben az Alaptörvényben védett joga sérül.

Határozott álláspontom, hogy a kiemelt jogismerettel nem, de az alkotmányos jogvédelmet az Alaptörvényből következően is megillető „laikus személyek” Alkotmánybírósághoz fordulása, valamint az eljárásban az „ügyvédkényszer” hiánya körében kifejtettek okán az alkotmányjogi panaszindítvány kapcsán az „általában elvárhatóság” lehet az egyetlen mérce, amelynek a jelen kérelem meg kell, hogy feleljen. Az „**általában elvárhatóság**” meghatározásakor leginkább az

átlagos jogkereső természetes személy jogismeretéből lehet és kell kiindulni, és nem az adott jogi témára vonatkozó tudományos okfejtés szakmai színvonalából.

Jelen beadványban az Alaptörvény rendelkezései közül négy került kiemelésre, amelyek sérelme álláspontom szerint egyenként vizsgálható és **mindegyik felhívott jogsérelemből** Alaptörvény-ellenesség önmagában meg is állapítható, függetlenül a többi hivatkozástól. A **panaszindítványnak úgy a félkövérrel szedett, határozott kérelmet tartalmazó első része, mint annak 2. pontja felsorolás szerűen tartalmazza az Alaptörvény érintett rendelkezéseit.**

A panaszindítvánnyal támadott jogszabályi rendelkezés **Alaptörvény-ellenességének részletes indokolását az indítvány 6. pontja tartalmazza, ugyanezen indokolást a bírósági ítélet vonatkozásában az indítvány 7. pontja, együtt mindösszesen tíz oldalon keresztül.**

A tízoldalas kifejtésből csak kiemelésként citálok elő, hogy a panaszban érintett kormányrendelet ésszerűtlen, okszerűtlen és károkozó volta még csak vitatott lehet, mint az Alaptörvénnyel összeegyeztethető előírás, de azon részletes kifejtésről, hogy **az előírás az érintettek széles körében betarthatatlan, tőlük független kötelezettség**, melynek előírása indoklás nélkül korlátoz alkotmányos jogokat, már nehezen mondható ki, hogy további indokok előadását igényli. Amennyiben az állítás nem igaz, hogy a kormányrendelet valamely kötelező előírása betarthatatlan és indok nélküli, akkor nem áll fenn az Alaptörvény-ellenesség. Amennyiben az állítás igaz, úgy pedig az további kifejtést biztosan nem igényel.

12.1. Az Európai Unió Alapjogi Chartája: 15. cikk (1) bekezdés, 31. cikk (1) bekezdés és 47. cikk

Indítványozó tisztában van az *Abtv.* 32. § (2) bekezdésében foglaltakkal, mely szerint az indítványozó még közvetlen érintettsége, sérelme esetén sem jogosult, egy számára joghátrányt okozó jogszabálynak a nemzetközi szerződésbe ütközése miatt az Alkotmánybíróságnál panasszal élni még akkor sem, ha hivatkozott nemzetközi szerződés, melynek akadálymentes érvényesülését a magyar állam nemzetközi szerződésben garantálta, éppen az Ő jogait tartalmazza, és amelynek érvényesülését a magyar állam jogellenes jogalkotással akadályozza.

A panaszindítvány előterjesztésére okot adó körülmények azonban oly mértékben ellentétesek a nemzetközi szerződésekben garantált jogok alapvető érvényesülésének igényével, hogy Indítványozó részéről elengedhetetlen azok jelzése a Tisztelt Alkotmánybíróság felé.

A panaszindítvánnyal támadott bírósági döntés különösen ezért is sérelmes, mert az eljáró bírónak lehetősége lett volna a bírósági eljárás felfüggesztése mellett az Alkotmánybírósághoz fordulni, **ezt azonban külön kérés, kereseti indítvány ellenére sem tette meg, és amely döntésének ésszerű indokát nem adta.**

Alkotmányossági panaszunkban külön is kitérünk arra, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság döntésében, vagy annak indoklásában lehetőség szerint térjen ki arra, hogy a Bíróság, a peres felek bármelyikének ilyen irányú indítványa esetén akkor jár el helyesen, ha csak abban az esetben tagadja meg az Alkotmánybíróság megkeresését, ha az eljáró bíróság véleménye szerint az indítványozó fél felszólamlása alaptalan, a kifogásolt jogszabályi hely a Bíróság véleménye szerint mindenben megfelel az Alaptörvénynek. **Fontos, hogy a Bíróság a peres fél indítványának elutasítását ellentétben a Kúria ítéletében leírtakkal köteles érdemben indokolni.** Ellenkező esetben sérül a peres félnek a „**független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül**” bírósági eljáráshoz fűződő joga.

Mint arra a jelen eljárás is kellően rámutat, az indítványtevő azon kérésének a Bíróságok általi elutasítása, hogy a Bíróság az eljárás során keresse meg az Alkotmánybíróságot, a legjobb esetben is legalább egy évvel indokolatlanul késleltetni fogja a végső döntést, sértve ezzel az

Alaptörvény itt idézet XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt, az ésszerű határidőt, mint alkotmányos elvárás is megfogalmazó rendelkezést. Itt is megemlítve, hogy az Alaptörvény ezen elvárása, gyakorlatilag szószerinti beemelése az 1993. évi XXXI. törvény által kihirdetett Emberi Jogok Európai Egyezménye 6. Cikk 1. pontjának „*független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül*”.

Az Abtv. 32. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakból az a jogalkotói törekvés azonban mindenképp kiolvasható, hogy **az Alkotmánybíróságnak feladata a nemzetközi szerződésbe ütköző jogszabályi rendelkezés vizsgálata, melyet „bármely eljárása során hivatalból” végez** (32. § (1) bekezdés).

Ezért az indítványunkon belül, a nemzetközi szerződésben foglaltak alkotmányossági elvárásra utalás is abból a jogfelfogásunkból fakad, hogy **az Alkotmánybíróság „bármely eljárása során hivatalból” vizsgálhatja a beadvánnyal érintett, kifogásolt jogszabály egészét**, és nem kell szorítkoznia kizárólag az indítványozó által leírtakra. Abban az esetben, ha a nemzetközi szerződésbe ütközés lehetősége a panaszból felismerhető, így különösen, ha arra maga az indítvány is felhívja a figyelmet, úgy az Alkotmánybíróságnak, élve az Abtv. 32. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazásával, az alkotmánybírósági eljárásban a nemzetközi szerződésnek való megfelelés vizsgálata nem mellőzhető, az Alkotmánybíróság csak azért nem hagyhatja figyelmen kívül, a jogszabály egyéb Alaptörvénybe ütköző előírásait, **mert arra az indítványozó nem hivatkozott, vagy annak indítványozására nem volt törvényi felhatalmazása.**

Indítványozó nem kívánja elhallgatni azt sem, hogy a nemzetközi szerződésbe ütközést, mint az Alaptörvénnyel össze nem egyeztethető elemet azért is kellett beemelnie az alkotmányossági panaszába, mert abban a nem várt esetben, ha az Alkotmánybíróság a panaszunkat megalapozatlannak ítélné, **úgy az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulásunk esetén az EJEB kérelem fontos része, hogy igazoljuk, a kérelemben foglaltak kapcsán valamennyi hazai utat végigjártuk.** Ugyanakkor nehéz lenne a strasbourgi bíróságnak elmagyarázni, hogy az állampolgárok jogait és kötelezettségeit legmagasabb szinten összegző magyar Alaptörvényben, még közvetlen érintettsége esetén sem kezdeményezheti a jogaiban sértett magán és/vagy jogi személy, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja meg, hogy a részére nemzetközi szerződésben garantált jogai érvényesülését a magyar hatóságok jogalkotás útján akadályozzák.

Az alkotmányossági panaszunknak az e körben való, általunk nem vártan az indítványozhatóság hiánya miatti elutasítása esetén az EJEB kérelemben, azonban már nem szükséges további jogmagyarázattal élnünk.

Kelt: Budapest, 2018. május. 3.

Indítványozó képviselőjében:

Jogi képviselő aláírása

DR. SZABÓ-NAGY PÉTER ÜGYVÉD

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Kúria Kfv.III.37.192/2017/9. számú ítélete
3. 7.K.32.052/2016/9. számú ítélet
4. MKEH-KEH-IFO/01214-006/2016. számú határozat
5. Keresetlevél (közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata)
6. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról